

JÖRÑALİSTİS
ARE NOT TERRORISTS

#SUFJ STAND UP FOR JOURNALISM

European
Federation of
Journalists

t terrorists
st değildir

Seçim Sürecinde Basın Özgürlüğü ve
Demokraside Sınıfta Kalan Türkiye

CFWIJ, seçim döneminde gazetecilere yönelik şiddet ve tehditleri izlemeye devam etti. Bu süreçte kadın gazetecilere yönelik haksız engellemeler ve saldırılar da dahil olmak üzere birçok hak ihlali tespit etti.

- Yerel medyada çalışan kadın muhabirler, hem **Türk** hem **Kürt** hem de **yabancı medyada çalışan kadın gazeteciler**, fiziksel saldırıya uğrarken, yabancı muhabirler çevrimiçi olarak taciz edildi.
- Özellikle Kürt gazetecilere yönelik **saldırıların bazıları örgütlü** şekilde yapıldı.
- Seçimleri takip eden kadın gazetecilere yönelik bu ihlaller, Türkiye'de ifade özgürlüğünü kısıtlamaya yönelik açıkça **otoriter bir sistem** olarak görülmektedir.
- CFWIJ olarak bu ihlalleri şiddetle kınıyoruz ve Türk hükümetini yeni döneminde kadın gazetecilere yönelik tacizi ve sindirme eylemlerine **artık bir son vermeye çağırıyoruz.**

Şiddet vakalarını seçim süreciyle ilişkilendirerek değerlendiren CFWIJ kurucusu Kiran Nazish "Son birkaç yılda Türkiye'deki basın özgürlüğüne yönelik saldırılar göz önüne alındığında, seçim döneminin başlamasıyla şiddetin de artacağından endişeliydik, ancak ülkedeki gazetecilere karşı böylesine çok yönlü bir kampanya beklemiyorduk" dedi.

Seçim gününde, en az dört Türk ve Kürt muhabir seçimleri takip etmek için alanda haber yaparken şiddete maruz kaldı, taciz edildi ve erişim hakları engellendi.

"Son birkaç yılda Türkiye'deki basın özgürlüğüne yönelik saldırılar göz önüne alındığında, seçim döneminin başlamasıyla şiddetin de artacağından endişeliydik, ancak ülkedeki gazetecilere karşı böylesine çok yönlü bir kampanya beklemiyorduk."

Kiran Nazish
Kurucu Direktör,
CFWIJ

Seçimleri İstanbul'daki bir ortaokulda takip eden Dokuz8haber muhabiri **Fatoş Erdoğan** saldırıya uğradı. Henüz hala oylar kullanılmaya devam ederken bir ortaokulda çekim yapan Fatoş Erdoğan'a AKP'li okul sorumlusu saldırdı.

Saldırgan, gazetecinin saçını çekti, telefonunu elinden almaya çalıştı ve gazeteciye tekme attı. Gazeteci Erdoğan, elinden yaralandı.

İstanbul'da seçimleri takip eden KRT TV muhabiri **Sultan Eylem Keleş** de yine AKP'li bir okul sorumlusu tarafından engellendi. Gazeteciye hukuksuz bir şekilde kimlik soran görevli, Keleş'in görüntü almasını engelledi. Haber yapması haksız ve dayanaksız bir şekilde engelenen Keleş, olay hakkında tutanak tutturdu ve ifade vermeye gittiğini belirtti

JINNEWS muhabiri **Öznur Değer** de seçimi takip ederken engellenen bir diğer gazeteci oldu. .Mardin'de bir okulda çekim yapmak isteyen Değer, AKP'li bir milletvekilinin danışmanı ve koruması tarafından engellendi. Sandık görevlileriyle ve oy kullanan vatandaşlarla konuşan gazeteci çekim yapmak istedi. O sırada AKP'li bir milletvekilinin danışmanı ve koruması gazeteciye sözlü şiddette bulundu, hakaret ve tehdit etti. Bu engellemeler ve

tehditlerden dolayı şikayette bulunmak için emniyete giden Değer, aksine ifade vermek durumunda kaldı.

Gazetecinin "kamu görevlisine hakaret", "özel hayatın gizliliğini ihlal" suçlarından ifadesi alındı. Savcılık talimatıyla Değer'in telefonuna da el konuldu.

Fox Tv'deki seçim programına katılan gazeteci **Çiğdem Toker**, hükümete yakınlığıyla bilinen gazeteci Cem Küçük tarafından hedef alındı. Çiğdem Toker bahsedilen yayındaki konuşmasında demokrasinin sadece sandıktan ibaret olmadığını, yurttaşların yalnızca oy kullanmakla kalmayıp siyasetin diğer alanlarında da kendini ifade etmesi gerektiğini belirtti. Ertesi gün TGRT Haber'de konuşan Cem Küçük ise Çiğdem Toker'in darbe çağrısı yaptığını söyleyerek gazeteciye hedef gösterdi. 30 Mayıs'ta ise RTÜK bir açıklama yaparak Çiğdem Toker'in söyledikleri hakkında bir rapor hazırladıklarını duyurdu.

Kürt Gazetecilere Yönelik Organize Saldırıları

Son birkaç ayda, CFWIJ, Kürt gazetecilere yönelik pekçok sistematik saldırıyı belgeledi. 2022'de Kürt medya kurumlarında çalışan en az 43 kadın gazeteci baskınlar sırasında gözaltına alındı. Kadın gazetecilere dava açıldı. Dördü ise 10 ay hapis cezasına çarptırıldı.

Seçimler öncesinde, gazeteciler Elif Üngür, Neşe Toprak, Remziye Temel ve Safiye Alagaş ve 14 diğer gazeteci 8 Haziran 2022'de evlerine yapılan polis baskısıyla gözaltına alınmıştı. 8 günlük gözaltı sürecinin ardından tutuklanan gazeteciler hakkında ancak 10 ay sonra iddianame hazırlanabilmişti. 14 Nisan'da, Mezopotamya Haber Ajansı muhabiri Dilan Akyol, evinden ayrılırken polis tarafından gözaltına alınmış ve "terör propagandası" suçlamasıyla tutuklanmıştı.

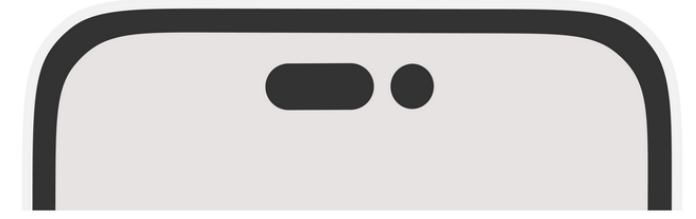
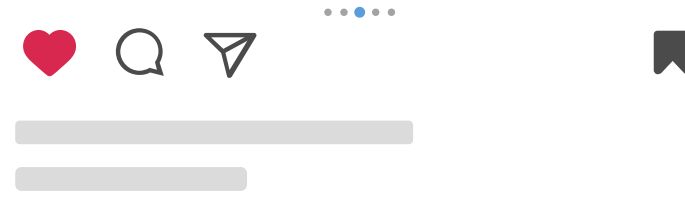

CFWIJ kurucusu Nazish sistematik saldırılara ilişkin "CFWIJ, beş yıldır Kürt gazetecilere yönelik baskıya dikkat çekiyor. Bu özellikle Kürt seslerinin ana akımda yok sayılmasıyla sonuçlandı ve daha fazla gazetecinin bugün hapisanede olmasına neden oldu," dedi.

Seçimlerini takip ederken, BBC ve Channel 4 ile alışan **Emily Wither** ile serbest gazeteci **Stefanie Glinski**, evrimii tacize ve tehditlere maruz kaldıklarını paylaştılar. Taciz, 25 Mayıs'ta gazetecilerin cumhurbaşkanı adayı Kemal Kılıçdaroğlu'nun kampanya afişlerinde mülteci karşıtı ifadeleri vurguladıkları tweetlerini paylaşmalarının ardından başladı.

*Tweeti gormek için resme tıklayın.

hope u and your family dies in a horrible way

i will do witchcraft to make sure you will never find peace

stay dead bitch

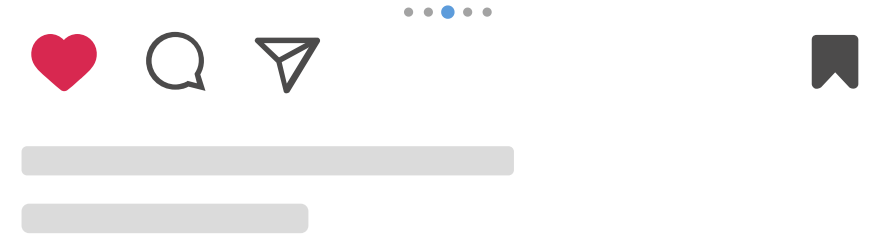

Tweetini paylaşan **Emily Wither** sadece birkaç saat sonra DM'lerini kapatmak zorunda kaldı. Sahte hesaplar kullanan 'trol'lerin, Wither'in Instagram hesabını bulması ve gelen kutusunu iğrenç mesajlarla doldurması uzun sürmedi.

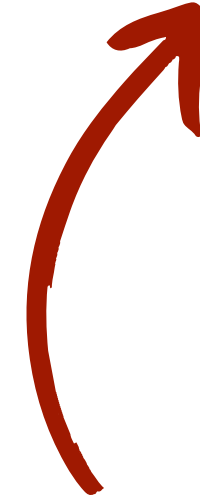
Yüzlerce mesaj arasından kimisi ailesine yönelik tehdit içerirken diğerleri ölüm ve tecavüz tehditleri içeriyordu. Herkese açık binlerce yorumun arasından bazıları gazeteciyi ırkçı olmakla suçladı.

CFWIJ'e konuşan Wither *"En rahatsız edici olan şey, insanların beni ırkçı olarak nitelendirmesi,"* dedi. Mesajların kendisini rahatsız ettiğini ve itibarını etkileyebileceğini belirtti.

*Tweeti görmek için resme tıklayın.

Stefanie Glinski de tıpkı Emily Wither gibi attığı tweetlerin ardından benzer bir şekilde çevrimiçi tacize maruz kaldığını paylaştı.

Buzdağının Görünen Yüzü

Son birkaç yılda CFWIJ tarafından belgelenen basın özgürlüğü ihlallerinde Türkiye ilk sıralarda yer alırken, kadın gazeteciler de sıklıkla engellendiklerini, taciz ve tehdit edildiklerini söylüyor.

Gazeteciler sıklıkla çalışmalarıyla ilgili olarak şiddet ve nefret söylemiyle karşı karşıya kalıyor. Kadın gazeteciler özellikle kadın düşmanı, seksist ve cinselleştirilmiş çevrimiçi nefrete maruz kalıyor. CFWIJ de 2022'de kadın gazetecilere yönelik en az sekiz organize troll kampanyası belgeledi.

CFWIJ'e konuşan Withers, "Bazı insanlar bana trollerden gelen bu mesajları raporlayıp raporlamayacağımı sordu. Cevabım hayır, çünkü bu zaten sıklıkla oluyor," dedi.

"Çevrimiçi taciz Türkiye'de oldukça yaygın bir sorun. Ancak her bir vakayı belgelemek çok zor çünkü kadın gazeteciler aldıkları nefret ve tehdit mesajlarını bize bildirmiyor. Şimdiye kadar konuştuğumuz her kadın gazeteci bize farklı platformlardan tehdit ve taciz edildiklerini belirtti. Fakat o kadar sık buna maruz kalıyorlar ki bunu, yaptıkları mesleğin olumsuz da olsa bir parçası olarak görüyorlar. Birçoğu da bunu kendi başına halletmeye çalışıyor. Dolayısıyla her bir çevrimiçi şiddeti belgeyemiyoruz. Bunun yerine organize bir şekilde başlatılan karalama kampanyalarını belgeyebiliyoruz."

Damla Tarhan Durmuş
Operasyon Müdürü, CFWIJ

Özgür ve Adil Olmayan Bir Seçim Başarısızlığı

CFWIJ'e konuşan gazetecilerden biri bazen otosansür yapmak zorunda kaldığını, ülkede büyüyen batı karşıtı eğilimleri yazmanın ciddi sonuçları olabildiğini söyledi. Olası bir tehdit veya çevrimiçi saldırıya karşı ismini vermek istemediğini belirtti.

"En ufak bir paylaşımımızda, özellikle Twitter paylaşımları, hakkımızda soruşturma açılıyor, karalama kampanyaları başlatılıyor."

Seran Vreskala

CFWIJ'e konuşan gazeteci Seran Vreskala da otosansür yapmamaya çalıştığını ve bunun sonucu olarak her an tetikte olduğunu söyledi. "Muhafif gazeteci isen terörist ve vatan haini yaftası yapılıyor. Bu da hem kariyerini hem de aile ve arkadaş ilişkilerini etkiliyor. Eleştirel bir yayın yaptığımda veya haberim yayınlandığında sabah 5'e kadar polis evimi basarsa diye pijamalarımı giymeden o günkü kıyafetlerimle oturuyorum."

Türkiye Gazeteciler Sendikası İstanbul Şube Başkanı Banu Tuna, özellikle muhalif medya kuruluşlarında çalışan gazetecilerin farklı derecelerde taciz ve saldırıya uğradığını söyledi. "En tepede yaratılan ve kılıcallarına kadar topluma sirayet eden kutuplaşma, düşmanlaştırma ve hedef göstermeler, seçim sürecinde ve seçim günü elbette gazetecileri de olumsuz etkiledi. Nihayetinde medya için de 'bizden olanlar ve olmayanlar' ayrımı söz konusu. Hangi ittifakın seçim mitingi varsa, diğer tarafa yakın medyada çalışanlar farklı düzeylerde tacize ve saldırıya uğradılar. Söz konusu taciz ve hedef göstermeler sosyal medyada da sürdü."

"Yeniden seçilen cumhurbaşkanının liderliğinde artık sansürsüz bir dönem için çaba gösterilmesini istiyoruz."

Kiran Nazish

Her gün hükümetin, gazetecileri hedef almak için yeni yollar bulmaya çalıştığını belirten Kiran Nazish, CFWIJ kurucusu, "Özellikle kadın gazetecilere yönelik saldırılar, ekipmanlarına el konulması başlı başına seçimlerin adil, eşit ve özgür olmadığını yansıtıyor," dedi.

OSCE Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi (ODIHR), OSCE Parlamenter Meclisi (OSCE PA) ve Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (PACE) tarafından Türkiye'deki ortak seçim gözlemi misyonu şunu belirtti: "Medya önyargısı ve ifade özgürlüğüne yönelik devam eden kısıtlamalar, eşit ve adil olmayan bir alan yarattı."

RSF'nin en son Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'ne göre de Türkiye 16 sıra düşerek 180 ülke arasında 165. sırada yer alıyor.

Yeniden seçilen cumhurbaşkanı liderliğinde artık basına yönelik uygulanan olumsuz politikaların değişmesini talep eden Kiran Nazish, "Hükümet yeni döneminde, kadın gazetecilere yönelik taciz ve tehditlere son verileceğinden emin olmalı ve bu yönde adımlar atmalı," dedi.

Kadın gazetecilere yönelik artan sistematik baskı ve şiddet, basın özgürlüğüne karşı rahatsız edici bir trend haline gelmiştir. Gazeteciler güvenli bir ortamda işini yapamazsa seçim sonuçları her zaman soru işaretiyle karşılanacak ve yeni hükümetin meşruiyetini ve etkinliğini zayıflatacaktır. CFWIJ, Türk hükümetini muhalif ve bağımsız medyayı yasal olarak taciz etmeyi durdurmaya, aynı zamanda kadın gazetecileri çevrimiçi tacizden ve fiziksel tacizden korumaya çağırıyor.

JOURNALISM
IS NOT
A CRIME

CFWIJ her gün, bu koşulları değiştirmek için çalışıyor.

Bu görevde bize katılın.

Contact Email: info@womeninjournalism.org

Website: www.womeninjournalism.org

Twitter: @CFWIJ

Facebook: @coalitionforwomeninjournalism

Instagram: @womeninjournalism